

REPUBLIKA HRVATSKA
POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

KLASA: 008-03/19-01/122
URBROJ: 401-01/08-20-12
Zagreb, 21. siječnja 2020.

HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA
n/r predsjednika Josipa Šurjaka
hok-cba@hok-cba.hr

PREDMET: odvjetnik **IVICA BAN,**
- obveze iz Zakona o pravu
na pristup informacijama,
- upozorenje, daje se
- postupanje, traži se

VEZA VAŠ BROJ: 4887/2019

Ured povjerenika za informiranje postupajući po predstavi odvjetnika Ivica Bana u kojoj se traži provođenje nadzora u vezi obveza propisanih u članku 10. i 11. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13 i 85/15 - u daljnjem tekstu: Zakon), je aktom, KLASA gornja od 11. srpnja 2019. godine Naslovu uputio upozorenje te je zatraženo postupanje.

Naslov je aktom, BROJ: 4887/19 od 22. srpnja 2019. godine zatražio radi ispunjavanja utvrđenih zakonskih obveza produženje roka za 60 dana, te je aktom, KLASA gornja od 23. kolovoza 2019. godine, obaviješten o produženju roka.

Nakon toga, Naslov je dostavio izvješće BROJ kao u vezi, koji je zaprimljen u Uredu povjerenika za informiranje dana 29. studenoga 2019. godine. U izvješću se daju očitovanja i poveznice na internetsku stranicu Naslova u vezi zakonskih obveza koje je Naslov u obvezi ispuniti. Navodi se da zbog tehničkih ograničenja uz postojeću web stranicu, koje objektivno utječu i na mogućnosti daljnjih poboljšanja pristupa informacijama, Naslov u narednoj godini planira postaviti potpuno novu, modernu web platformu koja će omogućiti brži, bolji i lakši uvid u djelatnost Komore i niz novih usluga elektroničkim putem, te se zbog navedenog poduzimaju daljnje dodatne mjere radi poboljšanog ispunjavanja obveza iz Zakona, koje su u tijeku.

Analizom dostavljenog izvješća i internetske stranice Naslova, utvrđeno je sljedeće:

1. U odnosu na obvezu proaktivne objave informacija iz članka 10. stavka 1. Zakona po točkama:

- točka 1. - Naslov je objavio poveznicu na Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu („Narodne novine“, broj 14/19) i Pravilnik o polaganju pravosudnog ispita („Narodne novine“ broj 81/19), na poveznici: <http://www.hok-cba.hr/hr/pravosudni-ispit>, dok poveznice na propise nije objavio u rubrici "HOK"- "Udruga odvjetničkih vježbenika"- "Propisi";

- točka 3. - Naslov nije dostavio izvješće o ovoj zakonskoj obvezi;

- točka 4. - Naslov nije objavio godišnje planove, programe, strategije, izvješća o radu, unatoč upozorenju danom u aktu KLASA gornja od 11. srpnja 2019. godine niti je dostavio očitovanje u vezi navedene obveze.

Pregledom internetske stranice Naslova, utvrđeno je da je u rubrici "Časopis", koji se zove "Odvjetnik", broju 7-8/18, objavljeno izvješće o radu dosadašnjeg predsjednika Naslova.

Međutim, objava Zakonom propisanih informacija u nepretraživom glasilu Komore, objavljenom u rubrici "Časopis", ne predstavlja ispunjenje zakonske obveze.

Navedeno izvješće treba objaviti unutar rubrike "Predsjednik HOK-a" ili u toj rubrici staviti poveznicu na taj broj časopisa, jer ovakvo objavljivanje ne predstavlja transparentno objavljivanje informacija niti je lako pretraživo.

Zatim, u broju 2/19 "Odvjetnika" objavljen je Poziv na redovitu sjednicu Skupštine, a jedna od predloženih točaka dnevnog reda je i izvješće predsjednika HOK-a. Navedeno izvješće je također potrebno objaviti u rubrici "Predsjednik HOK-a".

Nadalje, Naslov je u obvezi objave godišnjih planova, programa, strategija, financijskih izvješća (čije je donošenje odnosno usvajanje propisano).

Stoga je potrebno objaviti godišnji program rada za 2019. i za 2020. godinu i financijska izvješća (koje Naslov donosi sukladno članku 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, "Narodne novine" broj 121/14), te strategije koje se odnose na djelatnost Naslova.

Godišnji financijski izvještaji se objavljuju u Registru neprofitnih organizacija sukladno članku 37. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Naslov je u izvješću naveo da su financijski i drugi dokumenti objavljeni na poveznici: www.hok-cba.hr/hr/frinancijski-i-drugi-dokumenti, da su bili i prije javno dostupni i objavljeni putem Registra neprofitnih organizacija i web stranice Naslova. Nadalje, u toj rubrici je objavljeno sljedeće: "Financijska izvješća Hrvatske odvjetničke komore javno su objavljena i dostupna u Registru neprofitnih organizacija na sljedećoj poveznici: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=34972>".

Međutim, upozorava se da objavljena poveznica nije u funkciji. Predmetna financijska izvješća je potrebno objaviti u ovoj rubrici, u otvorenom formatu ili putem poveznice na Registar neprofitnih organizacija.

Pri tome se ukazuje da ako se financijska izvješća objavljuju putem poveznice na Registar neprofitnih organizacija, poveznica ne smije biti općenita, koja upućuje na početnu stranicu tog Registra, već treba upućivati na predmetno financijsko izvješće Naslova.

Nadalje, Naslov je u obvezi objave i ostalih donesenih izvješća o radu.

- točka 5. - Naslov je u obvezi objave registara i baza podataka ili informacija o registrima i bazama podataka iz svoje naležnosti i načinu pristupa i ponovne uporabe.

Naslov u dostavljenom izvješću navodi u odnosu na Imenik odvjetnika, da je isti objavljen na poveznici: www.hok-cba.eu/imenik/, da je pretraživ po više kriterija, da su u isti integrirani i dostupni podaci o odvjetničkim društvima, zajedničkim odvjetničkim uredima i odvjetničkim vježbenicima, koji su također pretraživi po nizu kriterija, te da s obzirom da se Imenik

na webu izravno ažurira iz baze Hrvatske odvjetničke komore, trenutno nije moguće objavljivanje cijelog Imenika u potpuno otvorenom formatu.

Ukazuje se da su tijela javne vlasti obvezna u strojno čitljivom obliku (CSV, XLS, XML, JSON, HTML i sl. format) objavljivati registre i baze podataka koje su izradili u okviru svoje nadležnosti, a za koja ne postoje zakonska ograničenja, uz uporabu licence za objavljene registre sukladno Pravilniku o vrstama i sadržaju dozvola kojima se utvrđuju uvjeti ponovne uporabe informacija ("Narodne novine", broj 67/17).

Tijela javne vlasti su bez obzira na karakter skupa podataka, odnosno čak i ako postoje zakonska ograničenja, obavezna objaviti popis o registrima i bazama podataka iz svoje nadležnosti (tzv. asset lista), uz metapodatke i informaciju o načinu pristupa odnosno ponovne uporabe (npr. otvoreni podaci, djelomično otvoreni, dostupni samo određenom krugu ovlaštenika i sl.).

Objavljene registre potrebno je dostaviti i na Portal otvorenih podataka Republike Hrvatske, na adresi <http://data.gov.hr>.

Stoga je Naslov u obvezi sastaviti asset listu s navedenim imenicima i upisnicima, te utvrditi da li vodi još koju bazu, evidenciju, listu podataka radi unošenja u asset listu i moguće objave.

Primjerice Zakon o odvjetništvu ("Narodne novine" broj 9/94, 117/08, 50/09-isppravak, 75/09 i 18/11) u članku 43. propisuje imenike i upisnike koje vodi Komora. Također, Pravilnikom o načinu vođenja imenika, upisnika i evidencija Hrvatske odvjetničke komore, u članku 2., utvrđen je popis 11 imenika i upisnika Komore (1. Imenik odvjetnika, 2. Imenik odvjetnika iz države članice Europske unije koji u Republici Hrvatskoj imaju pravo obavljati odvjetničko zanimanje pod nazivom odvjetnik, 3. Imenik odvjetnika koji djeluju u podružnicama stranih odvjetničkih društava, 4. Imenik stranih odvjetnika s matičnim sjedištem u državama članicama Europske unije, koji u Republici Hrvatskoj imaju pravo obavljati odvjetničko zanimanje pod nazivom zanimanja iz svoje matične države, 5. Imenik odvjetničkih vježbenika, 6. Imenik nastavnika pravnih predmeta na sveučilištima koji namjeravaju pružati pravnu pomoć, 7. Upisnik odvjetničkih društava, 8. Upisnik podružnica stranih odvjetničkih društava, 9. Upisnik zajedničkih odvjetničkih ureda, 10. Upisnik ugovora o povezivanju odvjetničkih ureda, 11. Upisnik odvjetničkih internetskih stranica), koji se vode u elektronskom obliku.

Kao primjer asset liste, ukazuje se da je Povjerenik za informiranje objavio istu na poveznici: <https://www.pristupinfo.hr/djelokrug/otvoreni-podaci-povjerenika-za-informiranje/>.

Nadalje, Naslov je objavio "Imenik odvjetnika" koji sadrži prikaz podataka i drugih određenih imenika, s mogućnošću pretraživanja po određenih kriterijima. Međutim, potrebno je navedenu objavljenu bazu podataka objaviti u otvorenom, strojno čitljivom obliku. Kao primjer dobre prakse, ukazuje se na internetske stranice Hrvatske psihološke komore koja je objavila u excel formatu Popis članova te komore ili Hrvatske komore medicinskih sestara, koja je u rubrici "Licence" objavila u excel tablici Registar HKMS-a.

Nadalje, pregledom internetske stranice utvrđeno je da je Naslov objavio "Liste odvjetnika" i "Popis izmiritelja" u otvorenom formatu, koji također predstavljaju baze podataka, te ih je potrebno unijeti u asset listu.

U tom formatu je potrebno objaviti i sve ostale tablične podatke (najčešće financijske, minimalno u obliku excel tablice).

- točka 6. (djelomično) - Naslov je u izvješću naveo da je ažurirao obrasce u svezi upisa u relevantne imenike, koji su sada u cjelini dostupne u rubrici "Statusna pitanja i obrasci". Međutim, Naslov je prethodnim aktom upozorenja KLASA gornja od 11. srpnja 2019. godine upozoren da **nije objavio** obrasce u rubrici "Obrasci" u **e-obliku** koji omogućuje elektroničko popunjavanje, kao ni obrasce u rubrici "Upis u Imenik odvjetnika".

Pregledom rubrike "Statusna pitanja i obrasci", utvrđeno je da su svi obrasci u podrubrikama predmetne rubrike i dalje objavljeni u .pdf formatu koji ne omogućuje elektroničko popunjavanje, kao i objavljeni "Oblik i sadržaj poziva građaninu" na poveznici: <http://www.hok-cba.hr/hr/oblik-i-sadrzaj-poziva-gradaninu-0> (iznimka su par obrazaca u podrubrici "Odvjetnici" - "Dokumenti" objavljeni u .doc formatu), odnosno objavljeni obrasci nisu objavljeni u otvorenom formatu, pa je navedeno potrebno ispraviti.

- točka 7. - Naslov je kao što je već navedeno u točki 4., u izvješću naveo da su financijski i drugi dokumenti objavljeni na poveznici: www.hok-cba.hr/hr/frinancijski-i-drugi-dokumenti, da su bili i prije javno dostupni i objavljeni putem Registra neprofitnih organizacija i web stranice Naslova.

Međutim, predmetna poveznica nije u funkciji.

Nadalje, izvješća neovisnog revizora za 2017. i za 2018. godinu objavljena u rubrici "Financijski i drugi dokumenti", ne predstavljaju ispunjenje predmetne zakonske obveze iz članka 10. stavka 1. točke 7. Zakona, kojom je propisana obveza objave na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku podataka o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podataka i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta.

Pri tome se ukazuje da je u brojevima 7-8/18 i 2/19 časopisa objavljeni Pozivi na izbornu i redovitu sjednicu Skupštine, a neke od predloženih točaka dnevnog reda su bile i financijski plan HOK-a za 2019. godinu, godišnji financijski izvještaj HOK-a za 2018. godinu i financijski plan HOK-a za 2020. godinu.

Stoga je predmetne dokumente potrebno objaviti u formiranoj rubrici "Financijski i drugi dokumenti", i to u otvorenom obliku.

Ukazuje se da je na internetskoj stranici Povjerenika za informiranje "Pravni okvir" - "Upute, smjernice, obrasci", na poveznici: <https://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/upute-smjernice-obraci/>, objavljene Smjernice - "Objava proračunskih dokumenata i izvješća u otvorenom formatu" kao pomoć pri ispunjavanju predmetne zakonske obveze.

- točka 8.- Naslov se nije očitovao da li je u 2018. i u 2019. godini dodjeljivao bespovratna sredstva, sponzorstva, donacije ili druge pomoći, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, iako je navedeno zatraženo u aktu, KLASA gornja od 11. srpnja 2019. godine. Ako je dodjeljivao predmetna bespovratna sredstva, potrebno ih je objaviti sukladno ovoj točki, u otvorenom obliku;

- točka 9. - Naslov se očitovao da nije obveznik javne nabave, sukladno Zakonu o javnoj nabavi ("Narodne novine" broj 120/16) i navedeno je objavio u rubrici "Financijski i drugi dokumenti";

- točka 10. - Naslov je u rubrici "Oglasi i pogodnosti za članove HOK-a", podrubrici "Oglasi" objavio da Hrvatska odvjetnička komora kao poslodavac nema aktivnih oglasa za zapošljavanje;

- točka 11. - Naslov nije, unatoč upozorenju danom u aktu, KLASA gornja od 11. srpnja 2019. godine objavio informacije o voditeljima ustrojstvenih jedinica u rubrici "Kontakti" i njihove e-mail adrese;

- točka 12. - u odnosu na ovu točku nije dostavljeno nikakvo očitovanje.

Pregledom internetske stranice Naslova i rubrika "Skupština" i "Upravni odbor" utvrđeno je da u istima nisu objavljeni zaključci sa službenih sjednica Skupštine i Upravnog odbora (ukazuje se da Zakon ne sprječava objavu cjeloviti zapisnika) i službeni dokumenti usvojeni na sjednicama.

Poslovníkom o radu Skupštine, u članku 34. propisano je da se o radu Skupštine sastavlja zapisnik, na temelju tonskog zapisa koji se pohranjuje u arhivu Komore. Zapisnik se objavljuje u glasilu Komore.

Ukazuje se da su tijela javne vlasti u obvezi **pravovremene objave** zaključaka (ili po preporuci Povjerenika, zapisnika sa sjednica), u skladu s načelom iz članka 7. Zakona (načelo pravodobnosti, potpunosti i točnosti informacija), u razumnom roku nakon održane sjednice.

Naime, objava verificiranih zapisnika ili prijedloga zapisnika u sklopu prve točke dnevnog reda prilikom najave sljedeće sjednice na kojoj se zapisnik s prethodne sjednice usvaja, iz perspektive korisnika ne predstavlja pravodobnu i ažurnu informaciju, budući da je često riječ o vremenskom razdoblju od nekoliko mjeseci te se time ne ispunjava svrha ostvarivanja transparentnosti u radu i odlučivanju.

Zakonska obveza pravovremene objave zaključaka sa sjednica može se smatrati ispunjenom i u slučaju **objave neverificiranog zapisnika** (uz napomenu da je riječ o neverificiranom zapisniku), također **u razumnom roku nakon održavanja sjednice**, a nakon održavanja sljedeće sjednice, odnosno nakon usvajanja/verifikacije zapisnika s prethodne, da se odmah objavi i verificirani zapisnik.

Doneseni dnevni redovi i zaključci/ zapisnici/odluke trebaju se objaviti **kronološki**, po godinama, u rubrikama "Skupština" i "Upravni odbor". Preporuka je da, osim za aktualnu godinu ili aktualni saziv određenog tijela, isti budu objavljeni i javno dostupni i za ranije godine i sazive, odnosno pohranjeni u javno dostupnu arhivu internetske stranice.

- točka 13. - Naslov je objavio informacije iz ove točke članka 10. stavka 1. Zakona.

Ponovno se ukazuje da je u svrhu pravilne primjene Zakona, na internetskoj stranici Povjerenika za informiranje, u rubrici "Pravni okvir" - "Upute, smjernice, obrasci", na poveznici: <https://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/upute-smjernice-obraci/>, objavljena Uputa za provedbu članka 10. ZPPI – Proaktivna objava informacija, Smjernice za ponovnu uporabu informacija, Smjernice za objavu informacija o pravu na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, Smjernice za objavu informacija o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, dok je na poveznici <https://www.pristupinfo.hr/dokumenti-i-publikacije/prirucnici/> objavljen Priručnik o ponovnoj uporabi informacija za tijela javne vlasti: Otvoreni podaci za sve.

2. Naslov nije dostavio izvješće u odnosu na obvezu savjetovanja s javnošću iz članka 11. Zakona.

Pregledom internetske stranice utvrđeno je da Naslov nije ispunio predmetnu obvezu.

U vezi provođenja postupka savjetovanja s javnošću, ponovno se ukazuje da su na internetskoj stranici Povjerenika za informiranje, u rubrici "Pravni okvir" - "Upute, smjernice i obrasci", na poveznici <http://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/> objavljene Smjernice za provedbu članka 11. ZPPI – Savjetovanja s javnošću i obrasci za izradu Plana savjetovanja s javnošću, za sudjelovanje u savjetovanju s javnošću i obrazac Izvješća o savjetovanju s javnošću.

3. Naslov nije dostavio izvješće u odnosu na obvezu javnosti rada iz članka 12. Zakona.

Pregledom internetske stranice utvrđeno je da Naslov ne ispunjava obvezu javnosti rada iz članka 12. Zakona u potpunosti. Naime, pozivi na sjednicu Skupštine s dnevnim redom objavljeni su u časopisu "Odvjetnik", ali predmetno objavljivanje ne predstavlja ispunjenje zakonske obveze, te je pozive na sjednice i dnevne redove potrebno objavljivati u rubrikama koje se odnose na navedena tijela Komore.

Nadalje, nije objavljena obavijest o mogućnosti neposrednog uvida u rad Skupštine i Upravnog odbora, pri čemu se mora voditi računa o izuzetku od predmetne obveze, propisane u članku 12. stavku 2. Zakona (Naslov nije dužan osigurati neposredan uvid u svoj rad kad se radi o pitanjima u kojima se po zakonu javnost mora isključiti odnosno ako se radi o informacijama za koje postoje ograničenja prava na pristup iz članka 15. Zakona).

Obavijesti o mogućnostima neposrednog uvida u rad Skupštine i Upravnog odbora i broju osoba kojima se može istodobno osigurati neposredan uvid u njihov rad treba objaviti uz svaki poziv za sjednicu ili kao generalnu obavijest u rubrikama koje se odnose na navedena tijela Komore.

U vezi ispunjavanja obveze javnosti rada iz članka 12. Zakona, Naslov se ponovno upućuje da su na internetskoj stranici Povjerenika za informiranje u rubrici "Pravni okvir" - "Upute, smjernice, obrasci", na poveznici: <https://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/upute-smjernice-obraci/>, objavljene Smjernice za javnost rada tijela javne vlasti te Dodatne smjernice za proaktivnu / pravovremenu objavu dnevnih redova sjednica i zaključaka / zapisnika te mogućnosti prisustvovanja na njima.

Također, ukazuje se da je na poveznici: <https://www.pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2018/10/AI-2015-3-Komore-final-1.pdf> objavljeno analitičko izvješće Povjerenika za informiranje broj 3/2015 – "Transparentnost i otvorenost komora" u kome je dan prikaz praćenja svih komora u Republici Hrvatskoj i ispunjenost njihovih obveza iz Zakona.

Slijedom svega navedenog, pri izradi nove internetske stranice potrebno je voditi računa o danim upozorenjima te poduzeti sljedeće:

- dostaviti izvješće o navodima predstave,
- ispuniti obvezu proaktivne objave informacija iz članka 10. stavka 1. Zakona;
- ispuniti obvezu savjetovanja s javnošću iz članka 11. Zakona te
- ispuniti obvezu javnosti rada iz članka 12. Zakona.

O poduzetom, potrebno je dostaviti izvješće s dokazima o postupanju (poveznicama na objavljene informacije) u roku od 20 dana od dana zaprimanja ovog akta.

S poštovanjem,

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

dr. sc. Zoran Pičuljan

O tome obavijest:

1. odvjetnik Ivica Ban,
odvjetnik.ivica.ban@du.t-com.hr
2. Hrvatska odvjetnička komora,
n/r službenika za informiranje Darka Horvata,
horvat@hok-cba.hr